

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Soroca, sediul Central din 28 mai 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2020, declarat de către inculpatul

Volnițchi Constantin XXXXX,
născut la XXXXX, originar din XXXXX și
domiciliat în XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 11.07.2019 – 28.05.2020;

Instanța de apel: 24.06.2020 – 21.10.2020;

Instanța de recurs: 11.01.2021 – 02.06.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Central din 28 mai 2020, procesul penal în privința lui **Volnițchi Constantin XXXXX**, de învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal a fost încetat, cu liberarea acestuia de răspundere penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală.

S-a admis solicitarea procurorului privind încasarea de la Volnițchi Constantin în contul statului a cheltuielilor judiciare cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 5 740 (cinci mii șapte sute patruzeci) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că inculpatul Volnițchi Constantin XXXXX, în perioada cuprinsă între 07.05.2010 și 31.07.2010, având intenție directă, cu scopul confecționării și deținerii documentelor

oficiale false, dându-și seama de caracterul infracțiunii, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, cu ajutorul imprimantei color cu jet de cerneală, a executat impresiunea de ștampilă dreptunghiulară nr. 3 "ÎNREGISTRAT" a Oficiului Cadastral Teritorial Soroca, Filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, plasată pe averul primei file a contractului de ipotecă nr. XXXXX din 07.05.2010, încheiat între SRL "OROM- IMEXPO" și cet. Constantin Volnițchi, reprezentant al SRL "CMV", autentificat de notarul public Tatiana Cebotarean, după care a introdus un text manuscris cifric și un text manuscris în impresiunea de ștampilă în litigiu aplicată pe contractul de ipotecă nr. XXXXX din 07.05.2010, care este un document oficial și a deținut acest document după confecționare în perioada cuprinsă între 07.05.2010 și 31.07.2010, până când l-a predat reprezentanților SRL "OROM-IMEXPO".

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-304 din 04.06.2018, impresiunea de ștampilă dreptunghiulară nr. 3 "ÎNREGISTRAT" a Oficiului Cadastral Teritorial Soroca, Filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, plasată pe averul primei file a contractului de ipotecă nr. 3922 din 07.05.2010, încheiat între SRL "OROM-IMEXPO" și cet. Volnițchi Constantin, autentificat de notarul public Tatiana Cebotarean, a fost executată cu ajutorul imprimantei color cu jet de cerneală, nu cu ștampila dreptunghiulară nr. 3 "ÎNREGISTRAT" a Oficiului Cadastral Soroca, Filiala Întreprinderii de Stat "Cadastru".

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-303 din 05.06.2018, textul manuscris cifric în litigiu, executat în impresiunea de ștampilă dreptunghiulară nr. 3 "ÎNREGISTRAT" a Oficiului Cadastral Teritorial Soroca, Filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, plasată pe averul primei file a contractului de ipotecă nr. XXXXX din 07.05.2010, încheiat între SRL "OROM-IMEXPO" și cet. Volnițchi Constantin, autentificat de notarul public Tatiana Cebotarean, prezentat la expertiză, a fost executat nu de cet. Mlinscaia Rodina, ci de o altă persoană.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, adică *confecționarea și deținerea documentelor oficiale care acordă drepturi și eliberează de obligații*.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel avocatul Grosu Igor în numele inculpatului Volnițchi Constantin, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Volnițchi Constantin să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea cerințelor solicitate în cererea de apel, apărătorul a indicat că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești nu s-au constatat cu certitudine circumstanțele cauzei.

Astfel, a fost stabilit că la 07.05.2010 între SRL „OROM - IMEXPO” și cet. Volnițchi Constantin a fost încheiat contractul de ipotecă nr. XXXXX, autentificat de notarul public Tatiana Cebotarean. Conform clauzelor contractuale, el urma să fie înregistrat de

către debitor la OCT Soroca, însă el n-a fost înregistrat. Potrivit declarațiilor reprezentanților SRL „OROM - IMEXPO”, toate exemplarele de contract au rămas la Volnițchi C., care urma să înregistreze contractul, după ce urma să-l transmită lor ca să-i fie transferați banii (300 000 lei) conform contractului de creditare.

Potrivit declarațiilor inculpatului, toate exemplarele contractului au rămas la reprezentanții SRL „OROM - IMEXPO”, care și-au asumat obligația de a înregistra contractul de ipotecă. Conform datelor contabile, peste două zile după încheierea contractului, suma de 300 mii lei a fost transferată, iar contractul cu parafa înregistrării false este datat mai târziu. Conform declarațiilor lui Grecu Vitalie, copia contractului înregistrat a fost primit de el prin fax, după ce a efectuat transferul de bani conform contractului de creditare, care a fost asigurat prin contractul de ipotecă, ulterior a primit originalul contractului de la juristul Soltan Vadim, care l-a primit de la Volnițchi C.

Declarațiile acestuia vin în contradicție cu declarațiile martorului Soltan Vadim, care a menționat că contractul cu parafa înregistrat la OCT Soroca l-a primit de la Grecu Vitalie, pe care l-a anexat la dosarul respectiv.

Totodată instanța nu a dat nici o apreciere raportului de expertiză, conform concluziilor căruia înscrierea din parafa înregistrării n-a fost efectuată de C. Volnițchi, ci de o altă persoană, fapt ce exclude includerea textului manuscris pe impresiunea de ștampilă „ÎNREGISTRAT” de către inculpat.

De asemenea, a mai invocat apelantul că de partea acuzării, nu a fost administrată nici o probă ce ar demonstra faptul că impresiunea de ștampilă „ÎNREGISTRAT” a fost executată de inculpat. Concluzia instanței privind vinovăția lui C. Volnițchi este bazată doar pe suspiciuni, nefiind bazată pe probe concludente și pertinente.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2020 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Pentru a argumenta soluția pronunțată în cauza dată, instanța de apel, în pofida faptului că inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptei incriminate prin actul de învinuire, a reiețerat că vinovăția acestuia a fost dovedită pe deplin prin declarațiile matorilor: Cebotarean Tatiana, Grecu Vitalie, Soltan Vadim, Arhiliuc Alexandru, Mlinscaia Rodica, dar și prin probele materiale, care certifică faptul falsificării contractului de ipotecă nr. XXXXX din 07.05.2010, prin aplicarea ștampilei dreptunghiulare nr. 3 „ÎNREGISTRAT” a Oficiului Cadastral Teritorial Soroca:

- corpurile delictive - contractul de ipotecă nr. 3922 din 07.05.2010, încheiat între SRL „Orom Imexpo” și cet. Volnițchi Constantin (vol. I, f.d. 91);

- raportul de expertiză nr. 34/12/2-R-304 din 04.06.2018, conform căruia, impresiunea de ștampilă dreptunghiulară nr. 3 „ÎNREGISTRAT” a Oficiului Cadastral Teritorial Soroca, Filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, plasată pe averul primei file a contractului de ipotecă nr. XXXXX din 07.05.2010, încheiat între SRL „OROM-

IMEXPO" și cet. Volnițchi Constantin, autentificat de notarul public Tatiana Cebotarean, a fost executată cu ajutorul imprimantei color cu jet de cerneală, nu cu ștampila dreptunghiulară nr. 3 "ÎNREGISTRAT" a Oficiului Cadastral Soroca, Filiala Întreprinderii de Stat "Cadastru" (vol. I, f.d. 105);

- raportul de expertiză nr. 34/12/2-R-303 din 05.06.2018, conform căruia, textul manuscris cifric în litigiu, executat în impresiunea de ștampilă dreptunghiulară nr. 3 "ÎNREGISTRAT" a Oficiului Cadastral Teritorial Soroca, Filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, plasată pe averul primei file a contractului de ipotecă nr. 3922 din 07.05.2010, încheiat între SRL "OROM- IMEXPO" și cet. Volnițchi Constantin, autentificat de notarul public Tatiana Cebotarean, prezentat la expertiză, a fost executat nu de cet. Mlinscaia Rodica, ci de o altă persoană (vol. I, f.d. 121).

Astfel, prin declarațiile martorilor Grecu Vitalie și Soltan Vadim, se confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului și exclud orice dubiu în acest sens, întrucât declarațiile acestora au fost consecvente pe tot parcursul urmăririi penale, cât și a judecării cauzei în instanța de fond. Martorul Grecu Vitalie a indicat, că după ce au ieșit de la notar, erau orele 17:00 și Volnițchi Constantin și-a asumat obligațiunea de a le înregistra la OCT. A specificat că nici un exemplar al contractului nu a rămas la el sau la avocatul companiei - Soltan Vadim. Ambele contracte au rămas la Volnițchi Constantin. Faptele date au fost confirmate și de martorul Soltan Vadim, care a declarat instanței că, plecând de la notar cu Grecu Vadim, nu au luat nici un contract, toate contractele fiind luate de Volnițchi Constantin pentru a le înregistra la OCT.

Prin urmare, din declarațiile martorilor indicați s-a stabilit cu certitudine, că toate copiile contractului de ipotecă se aflau la Volnițchi Constantin, care și-a luat angajamentul de a înregistra contractele la OCT, fapt ce nu a fost realizat în realitate de ultimul.

În circumstanțele stabilite, și anume faptul că după întocmirea contractului la notarul Cebotarean Tatiana toate copiile contractelor se aflau la inculpatul Volnițchi Constantin, instanța de apel a conchis că falsificarea ștampilei dreptunghiulare nr. 3 „Înregistrat”, precum și introducerea textului manuscris cifric și textul manuscris în impresiunea de ștampilă au fost efectuate în interesul inculpatului Volnițchi Constantin, care a fost beneficiar a contractului, în baza căruia cel din urmă obținea un credit în mărime de 300 000 lei de la SRL „Orom-Imexpo”.

Concomitent, s-a stabilit că SRL "CMV" avea și alte datorii mari față de instituțiile bancare, iar neînregistrarea contractului de ipotecă, avea drept urmare, posibilitatea urmăririi bunului imobil de bancă, eliberarea creditelor de către aceasta și deci, inculpatul avea interes personal de a nu-l înregistra.

Este cert faptul că reprezentanții SRL "Orom Imexpo" sau alte terțe persoane, nu aveau nici un motiv de a opera cu aceste falsuri care i se incriminează inculpatului,

deoarece drept consecință, ei se puteau afla în imposibilitate de a urmări acest bun imobil – obiect al contractului de ipotecă, în caz de eschivare sau rea-credință a celeilalte părți contractante.

Totodată, instanța de apel a ținut să sublinieze că, în cazul din speță este irelevant faptul că inculpatul a restituit SRL „Orom-Imexpo” suma de 300 000 lei conform contractului de creditare: 200 000 lei până la începerea urmăririi penale și 100 000 lei după începerea urmăririi penale, și aceasta deoarece, componența infracțiunii comise de inculpat este una formală și se consumă din momentul săvârșirii tuturor sau cel puțin a unei modalități normative a faptei prejudiciabile, fără a fi necesară survenirea unei urmări prejudiciabile. Doar confecționarea sau deținerea documentului oficial fals, care acordă drepturi sau eliberează de obligații este suficientă pentru ca infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (1) Cod penal să fie consumată.

Subsidiar, instanța de apel a reiterat și prezența laturii subiective, care în speța dată se manifestă prin intenție directă, adică inculpatul Volnițchi Constantin înțelegea cu certitudine că confecționează și deține contractul de ipotecă nr. XXXXX din 07.05.2010, încheiat între SRL „OROM-IMEXPO” și cet. Constantin Volnițchi, reprezentant al SRL „CMV”, care constituie un document oficial fals, și a dorit săvârșirea acestor acțiuni, pentru a obține în consecință, creditul de la SRL „Orom-Imexpo” și a fi eliberat de obligațiunea restituirii acestuia, în virtutea faptului că bunul imobil nu este de fapt gajat.

Concomitent, instanța de apel a respins și alegațiile apărătorului precum că instanța nu a dat nici o apreciere raportului de expertiză, în care a fost constatat că înscrierea din parafa înregistrării nu a fost efectuată de C. Volnițchi, ci de o altă persoană, fiindcă din concluzia raportului de expertiză menționat, nu rezultă concluzia invocată de apelant, ba din contra, se indică faptul că aceasta nu a fost efectuată de către Mlinscaia Rodica, ci de o altă persoană.

6. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *inculpatul Volnițchi Constantin*, care fără a invoca vreun temei pentru recurs din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor adoptate pe caz, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea sa de sub învinuirea înaintată.

Pentru a argumenta cele solicitate în recursul declarat, inculpatul relevă faptul că instanțele de fond nu au dorit să ia în considerare motivele invocate de inculpat și de apărare, mai mult ca atât, le-a respins ca nefondate, apreciindu-le critic, tendențios, dându-le o apreciere eronată iar pe alocuri chiar cu insinuări.

Astfel, explică recurentul că atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul judecării cauzei în prima instanță și cea de apel, cu certitudine a fost constatat doar un

singur fapt, și anume că contractul de ipotecă nr. XXXXX (documentul oficial) încheiat între inculpat și SRL "Orom Impex" este falsificat prin introducerea înscricțiilor de înregistrare denaturate.

Alte circumstanțe ce ar proba intenția inculpatului, scopul de a confecționa sau de a deține documentului menționat nu au fost reținute pe caz, iar instanțele de fond în mod eronat au interpretat declarațiile martorilor, dându-le prioritate și ignorând relatările inculpatului, care în viziunea celui din urmă, urmau a fi reținute deoarece corespund realității.

Așadar, consideră recurentul, că prin hotărârile pronunțate în privința sa, a fost încălcat principiul *in dubio pro reo*, or instanțele de judecată trebuie să-și întemeieze convingerea privind vinovăția inculpatului pe probe sigure și certe, ceea ce în prezenta cauză nu s-a efectuat.

6.1. Pe marginea recursului vizat, a prezentat referință procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție, care a solicitat inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel reieșind din temeiurile de drept prevăzute de norma menționată.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea sa în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate și incorect nu s-a dispus achitarea sa , pe motiv că fapta nu a fost comisă de cel din urmă.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților orice probe noi, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

De fapt, din textul recursului se observă că inculpatul critică aprecierea probelor cercetate de ambele instanțe, considerând-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Sub acest aspect, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 101 alin. (2)-(3) Cod de procedură penală, instanța apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Prin urmare, ansamblul de probe administrate și cercetate în prezenta cauză penală de către instanța de apel (*a se vedea pct. 5 din prezenta decizie*) sânt suficiente pentru a dovedi vinovăția inculpatului, mai mult de atât, instanța de apel a argumentat minuțios din care considerente a ajuns la concluzia privind vinovăția lui Volnițchi Constantin, întemeiat făcând concluziile de rigoare pe baza materialului probator administrat pe cauză.

Astfel, un factor important în stabilirea vinovăției inculpatului, care a fost reținut și de către instanțele de fond, îl constituie faptul că, unica parte contractantă, care obținea anumite beneficii prin neînregistrarea contractului de ipotecă este cu siguranță Volnițchi Constantin. Concluzia dată rezultă din probele administrate și natura tranzacției încheiate între debitorul – Volnițchi Constantin și creditorul – SRL "OROM-IMEXPO".

Așadar, în fapt, avem următoarea realitate juridică creată prin neîntregistrarea contractului de ipotecă nr. XXXXX din 07.05.2010: Volnițchi Constantin obține suma ce formează creditul acordat – 300 000 lei, concomitent, având în posesie și proprietate bunul care constituie obiectul gajului, indicat în contractul de ipotecă.

În această conjunctură de împrejurări, este evident faptul că alte părți terțe nu puteau avea interes în falsificarea contractului de ipotecă.

În același context, este justificată concluzia instanței de apel potrivit căreia din declarațiile martorilor Grecu Vitalie și Soltan Vadim, care au fost consecvente atât în cadrul urmăririi penale, cât și la judecarea cauzei în fond, rezultă că toate copiile de pe contractul de ipotecă au rămas la inculpat, care după autentificarea notarială, și-a luat angajamentul de a le înregistra la OCT.

Subsecvent, Colegiul penal notează că la aprecierea probelor judecătoria sânt independenți, nefiind legați de opinia altor persoane, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Prin urmare, Colegiul constată că la caz nu este prezentă nici o discordanță între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

La fel, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat la judecarea cauzei atât în fond, cât și în apel, nu are suport probator, or simpla afirmație a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, respectiv negarea realității evidente, nu poate influența convingerea bazată pe probe.

Nu în ultimul rând, Colegiul penal consideră necesar de a conchide că decizia adoptată este legală, pe deplin argumentată și bazată pe cercetarea multilaterală a probelor administrate pe caz, iar în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanțelor ierarhic inferioare, Colegiul penal își însușește argumentele descrise în

hotărârea contestată, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România din 16.02.2010*, a statuat în pct. 37 că art. 6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, și extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul *Volnițchi Constantin XXXXX* împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2020, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *08 iulie 2021*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan